

Instrument za financiranje prirodnog kapitala - NCFF

Zelena infrastruktura u naseljima u funkciji prilagodbe na klimatske promjene

Zagreb, siječanj, 2022.

Sadržaj

1. Ukratko o NCFF-u
2. Pojam i tipologije zelene infrastrukture
3. Višestruke koristi zelene infrastrukture
4. Zelena infrastruktura – primjeri rješenja
5. Zelena infrastruktura u RH – strateški, regulatorni i planski okvir
6. Financiranje zelene infrastrukture - NCFF HBOR-a

1. Ukratko o NCFF-u

Instrument za financiranje prirodnog kapitala (NCFF) financijski je instrument koji objedinjuje sredstva **Europske investicijske banke i Europske komisije u sklopu LIFE** programa za zaštitu okoliša i klimatske aktivnosti.

Namijenjen je financiranju projekata koji doprinose očuvanju i jačanju prirodnog kapitala i ekosustava (**konzervacija**) kao i prilagodbi klimatskim promjenama korištenjem prirodnih rješenja (**adaptacija**).

HBOR-ova uloga u NCFF-u

HBOR i EIB potpisali su ugovor o kreditu u iznosu od **15 milijuna eura** za implementaciju NCFF instrumenta čime je HBOR postala prva nacionalna razvojna banka u EU koja je uključena u njegovu provedbu.

Novim instrumentom i suradnjom s EIB-om HBOR pridonosi jačanju nacionalnih kapaciteta za razvoj i provedbu projekata zelene tranzicije.

Zeleno
poduzetništvo

Zelena
infrastruktura

Plaćanja usluga
ekosustava

Kompenzacijske
mjere otklanjanja
šteta u okolišu

Glavne kategorije NCFF prihvatljivih projekata

01 Poduzetnički pothvati koji svoju poslovnu strategiju i uspjeh temelje na očuvanju i održivom korištenju prirodnog kapitala i vrijednosti, kao što su npr. ekološka poljoprivreda, uzgoj izvornih sorti i pasmina, ponuda agro, eko, pustolovnog turizma temeljenog na doživljaju očuvanih prirodnih vrijednosti, održiva akvakultura i ribarstvo, održivo šumarstvo i dr.

ZELENO
PODUZETNIŠTVO

PLAĆANJE USLUGA
EKOSUSTAVA

03 Uspostava shema plaćanja kojima se osigurava da aktivnosti / radove na unaprijeđenju prirodnog kapitala, stanja i usluga ekosustava, oni koji od njih imaju koristi, plaćaju onima kojima ti radovi uzrokuju dodatni trošak i/ili smanjenje prihoda.

Jačanje prirodnog kapitala

02 Urbani parkovi, drvodredi, livade, vodotoci i jezera, urbane retencije, urbana poljoprivreda, vrtovi, zeleni krovovi, zelena pročelja, urbane park šume, prirodne obale i plaže te sva druga inovativna prirodna rješenja, koja podržavaju prirodne funkcije i procese, te pridonose prilagodbi klimatskim promjenama.

ZELENA
INFRASTRUKTURA

KOMPENZACIJSKE
MJERE ZA ŠTETE U
OKOLIŠU

04 Financiranje projekata koji će pružati usluge kompenzacijskog otklanjanja štete na oštećenom području ili na alternativnoj lokaciji subjektima čiji projekti proizvode štete u okolišu.

2. Pojam i tipologije zelene infrastrukture

Zelena infrastruktura (prema ID ZPU, 2019) su **planski osmišljene** zelene i vodne površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju unutar gradova i općina, a kojima se pridonosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivog razvoja.

Tipologija zelene infrastrukture prema fizičkim obilježjima:

- urbane točke,
- linijski elementi ili koridori,
- urbane mreže.

Zelena infrastruktura

... predstavlja planiranu mrežu **zelenih površina i vodnih tijela** u naseljima i izvan njih pomoću kojih se odvijaju i podržavaju prirodne funkcije i procesi.

... unaprijeđuje **funkcionalnost ekosustava i njihovih usluga društvu**, uključujući **jačanje otpornosti na klimatske promjene**.

... umanjuje rizik od poplava kroz smanjenje količine oborinskih voda koja ulazi u sustave odvodnje, poboljšava kakvoću zraka i ublažava pojavu urbanih toplinskih otoka kroz sjenčanje i isparavanje.

Parkovi, urbane
park-šume i urbani
vrtovi

Drvoredi, zeleni
trgovi, živice

Zeleni krovovi
i zelena pročelja

Urbani vodotoci
i jezera

**Zelena
infrastruktura**

Kišni vrtovi, urbane
retencije,
infiltracijske
površine

Šume visoke
vrijednosti očuvanja

Jezera
i riječni slivovi

Sustavi dina
i obalne lagune

3. Višestruke koristi i funkcije zelene infrastrukture

Multifunkcionalnost elemenata zelene infrastrukture - ekološke, socijalne, ekonomske i kulturne koristi.

Najvažnije funkcije zelene infrastrukture u urbanim prostorima:

1. Ublažavanje toplinskog opterećenja i pojave toplinskih otoka
2. Smanjene površinskog otjecanja oborinskih voda
3. Pročišćavanje zraka
4. Staništa za biološku raznolikost
5. Prostori rekreacije
6. Prostori društvenosti
7. Estetske vrijednosti
8. Opskrba hranom

Planski osmišljena urbana zelena infrastruktura se, između ostaloga, temelji na analizama klimatske ranjivosti i funkcionalnih deficita urbanih prostora

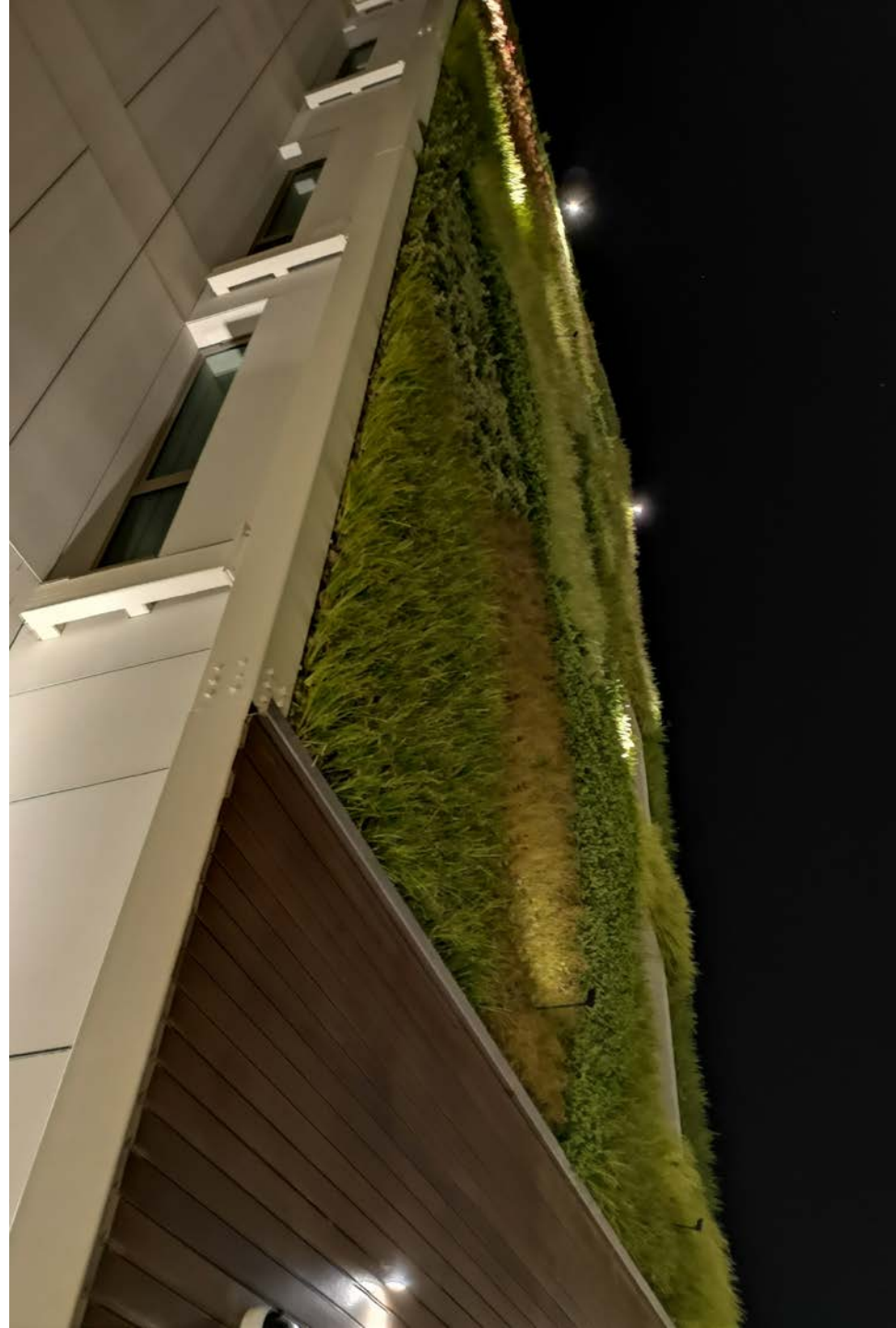
4. Zelena infrastruktura – primjeri rješenja

- Projekt obnove trajao je dvije godine i koštao je oko 281 milijun dolara
- Park je smanjio onečišćenje zraka sitnim lebdećim česticama za preko 30%
- Park je značajno smanjio učinak urbanog toplinskog otoka, a područje oko parka hladnije je za oko 3,5 °C
- Linearni park od 11 km jača otpornost područja na urbane poplave i može izdržati oborine od 118 mm/h.
- Više od 75% materijala srušenog sa stare autoceste ponovno je iskorišteno za izgradnju parka i sanaciju potoka.

Projekt uređenja i ozelenjavanja obalnog pojasa i neposrednih kontaktnih zona plaža

- ublažavanje negativnih utjecaja i šteta od poplava mora u situacijama ekstremnih vremenskih prilika
- smanjenje utjecaja toplinskih valova u korištenju plaža (prirodno zasjenjenje)
- povećanje plažnih kapaciteta i udobnosti boravka na plažama
- ekonomske koristi - rast kapaciteta i kvalitete plažnih površina povećava turističku atrakcijsku osnovu
- društvene koristi - nove atraktivne obalne javne površine za cjelogodišnje korištenje stanovnika, za odmor i rekreaciju i druga događanja

Zelena infrastruktura u implementaciji propisanog obalnog odmaka (ZPU)

[illegible]

Zelena infrastruktura u oborinskoj odvodnji – kišni vrtovi

5. Zelena infrastruktura u RH – strateški, regulatorni i planski okvir

- Strategija prostornog razvoja RH, 2017
- Zakon o prostornom uređenju, ID 2019
- Nacionalna razvojna strategija RH do 2030.g., 2021
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti, 2021
- Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine, 2021

Nacionalni plan oporavka i otpornosti

- **izazov:** održivi pristup problemu urbane obnove uz korištenje već urbaniziranog prostora, povećanjem kvalitete prostora, korištenjem rješenja zasnovanih na prirodi (NBS) i smanjenju potrošnje energije,
- **cilj reforme:** uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama,
- **provedba:** izrada lokalnih strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama.

Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine, Nacrt prijedloga

Razvojne mjere/koraci:

- evidentiranje zelene infrastrukture u urbanim područjima - zeleni katastar odnosno GIS postojeće urbane ZI, veza na ISPU
- izrada metodologije integralnog planiranja zelene infrastrukture, razvoj smjernica i priručnika za izradu studija, strategija i/ili planova razvoja zelene infrastrukture određenog područja na lokalnoj i/ili regionalnoj razini
- utvrđivanje kriterija i smjernica za planiranje zelene infrastrukture u prostorno-planskoj dokumentaciji
- izrade strateškog akta planiranja ZI – studija / program / plan
- izmjene i dopune prostornih planova
- izrada projektne dokumentacije

Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine, Nacrt prijedloga

Pokazatelji rezultata:

- izrađeni strateški akti planiranja razvoja zelene infrastrukture na lokalnoj i regionalnoj razini - **100**
- zelena infrastruktura izgrađena ili uređena sa svrhom prilagodbe na klimatske promjene - **300ha**
- sredstva za poticanje izgradnje zelene infrastrukture kojom se jača otpornost urbanih područja na posljedice klimatskih promjena - **4,4 milijarde kuna**

6. Financiranje zelene infrastrukture - NCFF HBOR-a

Način kreditiranja

- izravno kreditiranje korisnika kredita – NCFF uvjeti u kombinaciji s postojećim HBOR-ovim kreditnim programima - **Investicije javnog sektora**

Iznos kredita

- **od 40.000 do 12.500.000 EUR**, odnosno odgovarajuća protuvrijednost u kunama

Kamatna stopa

- za subjekte javnog sektora kamatna stopa iz kreditnog programa, **umanjena za 1,00 p.b.**

Rok otplate

- za subjekte javnog sektora: rok otplate **najmanje 5 godina uključujući početak**

Tehnička podrška za krajnje korisnike

Priprema
projekta

Savjeti
za provedbu

Praćenje
rezultata

Primjeri usluga tehničke podrške koje pružaju vanjski stručnjaci mogu uključivati sljedeće:

Procjenu prihvatljivosti i održivosti projekta

Procjenu povezanih prihoda ili ušteda koje se mogu ostvariti u sklopu projekta

Procjenu pozitivnih učinaka ulaganja na prirodni kapital

Strateško i tehničko savjetovanje radi isticanja projektne komponente koja doprinosi očuvanju prirodnog kapitala

Podršku u definiranju i utvrđivanju pokazatelja radi praćenja učinka projekta na prirodni kapital

Podršku u utvrđivanju dodatnih izvora financiranja i u postavljanju financijske strukture

Imate li trenutачno ideju za projekt koji sadrži elemente ulaganja u zelenu infrastrukturu iz NCFF instrumenta? Provodite li projekt koji bi se mogao nadograditi takvim elementima?

Kontaktirajte nas na e-mail: **ncff@hbor.hr**

Hvala na pažnji...